

Quaranta giorni

quarantaine en isolatie
tijdens de Covid-19 'epidemie'

*Sjaak de Gouw,
DPG Hollands Midden
GGD GHOR Nederland*

Inhoud presentatie

- Wat is quarantaine?
- Welke wetgeving is van toepassing?
- Welke locaties komen in aanmerking?
- Wat is isolatie?
- De 'tussencategorie' tussen huis en ziekenhuis?
- Artikel 62 WPG en artikel 15 besluit PG
- Antwoord op vijf vragen

Wat is quarantaine?

- ○ ○ ○ ● (WPG) verblijf van een persoon die mogelijk besmet is met een infectieziekte behorend tot groep A in een door de burgemeester aangewezen gebouw (...) in verband met de bestrijding van de gevaren van die ziekte voor de volksgezondheid;
- Besmetting is niet aan te tonen
- Persoon is niet ziek (althans niet voor wat betreft de A-ziekte)
- Verblijfsduur wordt bepaald op basis van incubatietijd (+ veiligheidsmarge)

Verschillende beelden?

Welke wetgeving?

• • • Wet Publieke Gezondheid

- Verblijf van een persoon die mogelijk besmet is met een infectieziekte behorend tot groep A *in een door de burgemeester aangewezen gebouw*
- Het bestuur van de veiligheidsregio draagt zorg voor de voorbereiding op de bestrijding van een epidemie van een infectieziekte behorend tot groep A.
- Onze Minister geeft leiding aan de bestrijding en kan de voorzitter van de veiligheidsregio opdragen hoe de bestrijding ter hand te nemen, waaronder begrepen het opdragen tot *het toepassen van de maatregelen, bedoeld in hoofdstuk V*.
- De voorzitter van de veiligheidsregio kan een persoon onverwijld doen onderwerpen aan de maatregel van quarantaine om de verspreiding van infectieziekten behorend tot groep A tegen te gaan.
- Last onder bestuursdwang wordt wel expliciet genoemd voor isolatie-ziekenhuis, maar niet voor quarantaine. Alleen *aanwijzing van gebouwen* door de burgemeester in begripsbepalingen.

Heeft de minister
aanwijzingen gegeven?

- Nee, alleen voor eerste gerepatrieerden, omdat de Chinese overheid dit eiste;
- Laatste repatrianten en Westerdam-passagiers niet in quarantaine, wel gemeld bij GGD;
- Beleid / aanwijzing: ook personen met hoog-risico zonder ziektesymptomen hebben bewegingsvrijheid. Drie voorwaarden:
 - Monitoring van temperatuur;
 - Het land niet verlaten
 - Melden bij GGD indien klachten ontstaan.
- Alleen als mensen dit weigeren, kan quarantaine overwogen worden.

Hoe reëel is quarantaine?

- Voor Nederlanders niet reëel;
- Twee groepen komen in aanmerking:
 - Transitpassagiers die niet verder mogen reizen omdat er zieke in het vliegtuig zat
 - (Chinese) toeristengroep met zieke in hun midden.
- Maatregelen:
 - Isolatie van patiënt(-en)
 - Quarantaine op Schiphol (IHR-verplichting)
 - Quarantaine in hotel waarin groep verblijft
 - Verblijf in andere quarantainevoorziening als hotel niet aan PvE voldoet.

Welke locaties komen in aanmerking?

- ○ Onderzoek in Zuid-Holland aan de hand van PvE:
 - Hotels
 - Vakantieparken
 - Defensiegebouwen
 - Portocabins.
- Vanwege 24-uurs eis en kosten zijn hotels en vakantieparken preferent
- In alle vier de VR's zijn locaties benoemd.
- Handelingsverlegenheid in vervolgtraject. Hoe vertellen we de boodschap? Wat is juridisch kader?

Nog een keer wetgeving

- In de WPG niets anders dan de formulering : “door de burgemeester aangewezen voorzieningen”
- Als wettelijke grondslag voor aanwijzing wordt noodbevel / noodvoorziening genoemd
- Wel de plicht voor bestuur veiligheidsregio om te zorgen voor 30-60 plaatsen voor quarantaine per regio.
 - Koude fase: bepalen locaties, afspraken met eigenaren, bepalen draaiboeken: geen wettelijke basis;
 - Lauwe fase: alertering, voorbereiding op ingebruikname: geen wettelijke basis
 - Warme fase: aanwijzen als voorziening: noodwet of noodverordening

Nog een keer wetgeving 2

- Ontbreken wetgeving in koude en lauwe fase geeft handelingsverlegenheid. Geen enkel hotel zit te wachten op aanwijzing. Wat zet je in de brief als wettelijk kader?
- Noodbevel en noodverordening zijn geen goede juridische instrumenten. Onderzoek 2016: merendeel van noodverordeningen is tegen de wet.
- Noodverordening niet effectief zonder planvorming vooraf. De instelling voldoet dan niet aan PvE en kan bij de rechter direct bezwaar aantekenen.
- Aanvullend juridisch kader nodig!

Wat is isolatie?

- In afzondering begeleiden, verzorgen, behandelen en verplegen van persoon die besmet is met besmettelijk micro-organisme
- In draaiboek twee vormen van isolatie: thuisisolatie en ziekenhuisisolatie
- Isolatiemogelijkheden in ziekenhuizen zijn geïnventariseerd door NFU/NVZ. Deze week rapportages aan ROAZ'en.
- COVID-19: (minstens) 81% van besmette personen heeft milde klachten, geen ziekenhuisopname nodig .
- Wat als deze mensen niet thuis geïsoleerd kunnen worden?

Tussen huis en ziekenhuis?

- ○ Redenen voor onmogelijkheid van thuisisolatie:
 - Geen thuis of geschikt huis;
 - Geen mantelzorg
 - Bijkomende beperkingen (bijv. verstandelijke beperking)
- Geen expliciet programma van eisen voor deze tussenvorm
- Andere zorgvoorzieningen (vplhs) niet geschikt noch beschikbaar
- Ook deze groep kan in hotels of vakantiepark verblijven, maar het betreft meestal individuele patiënten
- In dergelijke situaties wellicht toch ziekenhuisopname, zeker als het enkele patiënten betreft;
- Als het grootschalig wordt → quarantainevoorzieningen.
- Nog grootschaliger: geen quarantaine, grieppandemie draaiboek

Mindset!!

- Voorheen specifieke draaiboeken voor incidentele introductie, griep pandemie en A-ziekten.
- Nu generiek draaiboek met ziekte-specifieke richtlijnen
- Bemonstering, quarantaine en isolatie zijn maatregelen bij incidentele introductie: proberen het virus uit Nederland te houden;
- Bij grootschalige uitbraak wordt het draaiboek griep pandemie gevolgd. Daarin geen quarantaine, isolatie en bemonstering meer.
- Vragen over hoe moeten we quarantaine regelen voor 10.000 mensen of hoe kan GGD 10.000 bemonsteren zijn niet relevant. Bij dergelijke aantallen geheel andere strategie.

Artikel 62 WPG

Artikel 62

1. Indien Onze Minister op grond van artikel 7, eerste of derde lid, de voorzitter van de veiligheidsregio dan wel de burgemeester opdraagt maatregelen te treffen, kan ten behoeve van de bekostiging daarvan een beroep worden gedaan op het Rijk.
2. Bij algemene maatregel van bestuur worden regels gesteld over het bepaalde in het eerste lid.

En die AmVB is er: 😊 artikel 15 Besluit PG

Art 15 besluit PG

Besluit Publieke Gezondheid

Artikel 15

- 1.** Onze Minister verleent op *aanvraag van het college van burgemeester en wethouders* een bijdrage in de kosten die voor de gemeente voortvloeien uit het door de voorzitter van de veiligheidsregio dan wel de burgemeester uitvoeren van de door Onze Minister opgedragen maatregelen, bedoeld in artikel 62, eerste lid, van de wet.
- 2.** De bijdrage wordt vastgesteld op grond van de kosten die voortvloeien uit het daadwerkelijk treffen van de maatregelen en de gevolgen daarvan, verminderd met:
 - a. de kosten waarvoor de gemeente uit andere hoofde een bijdrage heeft verkregen of kan verkrijgen,
 - b. de kosten die een gemeente in rekening brengt of kan brengen.
- 3.** Geen bijdrage wordt toegekend, indien de kosten, bedoeld in het tweede lid, € 45.000 of minder bedragen. Voor gemiddelde VR is dat al snel een miljoen euro.

Vraag 1

- ○ ○ Kan er een opdracht vanuit het Ministerie van VWS komen, zodat regio's gebruik kunnen maken van artikel 62 uit de Wpg?
 - Het aanwijzen van quarantainevoorzieningen door de voorzitter VR is een verplichting die los staat van individuele A-ziekten. Aanwijzen kost ook nauwelijks geld;
 - Minister heeft (via richtlijnen RIVM) bepaald wanneer quarantaine moet plaatsvinden bij Covid-19. Bij andere A-ziekten kan dat een andere aanwijzing zijn;
 - Als wordt voldaan aan artikel 15 BPG kunnen de kosten van feitelijke quarantaine of isolatie in quarantainevoorziening gedeclareerd worden.

Vraag 2

- ○ ○ ○ Kan er landelijke coördinatie worden georganiseerd t.b.v. een 'blauwdruk' voor GGD'en m.b.t. het instellen van een quarantainefaciliteit binnen 24 uur?
 - Die is er al in de vorm van programma van eisen en best-practice uit bepaalde regio's;
 - Ook overleg met ministerie en RIVM door GGD GHOR Nederland;
 - Welke coördinatie wordt nog meer verlangd?
Handreiking voor bepalen en aanwijzen voorzieningen? PvE voor tussencategorie isolatie?

Vraag 3

- ○ ○ Kan er landelijke coördinatie komen op het instellen van kleinschalige en grootschalige quarantaine locaties indien hiervoor gekozen wordt (?)
 - Iedere regio moet eigen voorzieningen hebben vanwege:
 - Juridische bevoegdheden voorzitter VR met name in eigen regio;
 - Medisch toezicht door GGD, ook bij isolatie-tussengroep
 - Verzorging en verpleging bij isolatie-tussengroep door thuiszorg in overleg met GGD

Vraag 4

- ○ ○ ○ Kan er duidelijkheid worden geschept als het gaat om de juridische kaders en bevoegdheden wanneer moet worden overgegaan op het 'vorderen' en realiseren van quarantaine locaties?
 - Aanwijzingsbevoegdheid voorzitter VR staat in wet, maar onduidelijke hoe dit wordt uitgevoerd;
 - Noodbevel en noodverordening waarschijnlijk niet effectief?
 - Wellicht via GGD GHOR Nederland (i.o.m. RIVM en VWS) nader juridisch advies?
 - 'Realiseren' is onjuist begrip. Het zijn bestaande locaties, die binnen 24 uur geschikt moeten worden gemaakt voor quarantaine of isolatie.

Vraag 5

- ○ ○ Kan er worden gestuurd op regionale samenwerking bij het vinden en inrichten van een gezamenlijke quarantainefaciliteit? Denk hierbij bijvoorbeeld aan Zuid 6 (Limburg, Brabant en Zeeland)?
 - Ja natuurlijk, als het een praktisch hanteerbare situatie oplevert.
 - Hollands Midden heeft hotels, Haaglanden vakantiepark. Als het nodig is, kijken we welke voorziening het meest geschikt is en helpen we elkaar.
 - Vergt wellicht wel juridisch flexibel denken in verband met aanwijzingsbevoegdheid voorzitter VR

Beschouwing

- *Website RIVM: Is het nieuwe coronavirus (COVID-19) ernstiger dan een gebruikelijke griep?*
- *Dat weten we nog niet goed. De officiële cijfers van dit moment lijken niet heel verontrustend.*
- Quarantaine zal bij Covid-19 sporadisch zijn
- Realisatie quarantainevoorziening is wel algemene eis in kader voorbereiding op bestrijding A-ziekten
- Hotels en vakantieparken meest geschikt
- Handelingsverlegenheid, mede door onduidelijkheid juridische kaders
- Afspraak voor verdere juridische onderbouwing?
- Delen best practices?

Afspraken?

- Juridische kaders nader uitzoeken en met aanbevelingen komen;
- GGD GHOR Nederland maakt samen met RIVM en VWS handelingskader voor quarantaines. Programma van eisen is er al, juridisch kader nog niet.
- Beoogde resultaat: iedere regio is in staat om aan de eis te voldoen dat er quarantainelocaties zijn aangewezen en gebruikt kunnen worden indien nodig.